

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 687. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708758150224.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

Noter til Efterskrift

1. Se fx Denis de Rougemont: *L'Amour et l'Occident*, 1938 og senere udvidede udgaver. Kai Aalbæk-Nielsen: *Kærlighed i middelalderen*, 1999, m.v.

2. Brev fra Hellebæk 14. okt. 1889, nr. 607 i M. Borup (red.): *Breve fra og til Holger Drachmann*, DSL, III, 1970.

3. Vilh. Andersen og Carl S. Petersen: *Illustreret dansk Litteraturhistorie*, IV (1925), s. 252.

4. Benævnelsen ved efternavn er vel ment som en slags objektivering fra Drachmanns side ligesom med hovedpersonen og synsvinkelbæreren i hans foregående roman *Med den brede Pensel* (1887). Man har påpeget, at navnet Henrik Gerhard ekkoer Drachmanns egne midterste navne: Henrik Herholdt, evt. et hemmeligt signal om, at ledepersonen er digterens alter ego. Når han kom til at hedde Henrik i stedet for Frans, det navn, der brugtes i den ældste del af manuskriptet, kan det vel også have mere litterære grunde: Både Shakespeares Prins Hal (Henry IV's kronprinsesøn, den senere Henrik V) og Goethes Heinrich Faust spiller ind i romanen.

5. Jf. J.Kr. Andersen og L. Emerek: *Aladdin og Nouredin* (1974), hvorom nærmere her i Efterskriften s. 678f.

6. Borup III, brev nr. 592, s. 397.

7. Uden fornavn i Harriet Bentzon: *Holger Drachmann i Breve til hans Fædrenehjem* (1932, register). Johs. Ursin: *Holger Drachmann*, I-II (1953) har ham som cand.pharm. Heinrich Wiese. En sådan kendes ikke i *Dansk Farmaceutstand*, der imidlertid registrerer en Vilh. Wiese, ukendt fødselsår, medhjælpereksamen i Kiel 1861, død 1884. Kombineret i M. Borups kommentar til Drachmann-breve (II, 1968, s. 308f.); Borup henviser bl.a. til Georg Brandes' *Levned*, bd. III (1908), s. 78f., der strider imod Drachmanns anti-semitiske brev til Fr. V. Hegel 11. marts 1884, efter Wieses selvmord. (Borup III, nr. 415).

8. Se Drachmanns brev til Jacob Hegel 14. okt. 1890: Borup III, nr. 623, s. 440f.
688

9. Sven Møller Kristensen: *Impressionismen i dansk prosa 1870-1900* (2. udg. 1955). Se afsnittet »Modtagelse og efterliv« senere i Efterskriften.

10. Brev nr. 567 af 27. jan. 1887 i Borup III.

11. Emmy Drachmann: *Erindringer*, 1925, s. 198ff.

12. Det ses bl.a. i hans brev til Jacob Hegel 14. okt. 1890: Borup III, nr. 623.

13. Det er for så vidt overflødigt at nævne, at Drachmann i 1887 skrev om en *Faust-opførelse* i Malmø - med vægt på Gretchentragedien - i *Berlingske Tidende* (aftenudg.) 11. febr.

14. I kommentarerne henviser vi med verstal som i Erich Trunz' udgave af stykket = bd. III i Hamburger Ausgabe: *Goethes Werke* (1949 og oftere derefter); de tilføjede oversættelser er fortrinsvis fra Arne Rosenhoffs moderne, ofte bogstavtro gengivelse: *Faust. En tragedie i to dele* (1990).

15. Drachmann fejrede dette med et »Indledningsdigt« til Andet Halvbind, dat. febr. 1890 og publiceret i P. Nansens tidsskrift *Af Dagens Krønike*, II (1890, s. 123ff).

16. En gennemgang vil fremkomme i *Danske Studier* arg. 2001.

17. Jf. hans *Drachmanniana* (1946) på Det Kgl. Bibliotek.

18. Borup III, brev nr. 592.

19. Borup III, brev nr. 609.

20. Edith-brevene på Det Kgl. Bibliotek, Tilg. 444.

21. Borup III, brev nr. 612.

22. Borup III, brev nr. 620.

23. Brevet findes ikke i Bay og Bredsdorff (red.): *Henrik Pontoppidans breve*, I, 1997, men er i forfatteren Vagn Steens privateje. Han har venligt stillet en afskrift til rådighed for nærværende Drachmann-udgivelse.

24. Borup IV, brev nr. 741.

25. Borup III, brev nr. 617.

26. Borup III, brev nr. 621.

27. *Niels Møller - Valdemar Vedel: Brevveksling 1885-1915*, ved Knud Bogh, DSL 1959, s. 40f.

28. Borup III, brev nr. 625.

29. Et brev fra Holger Drachmann i bladet *Litterarisches Echo* 1892 til den tyske oversætterinde Mathilda Mann, er desværre bortkommet på Det Kgl. Bibliotek, men søges fremskaffet fra anden kilde og publiceret i *Danske Studier* 2001.

30. Borup III, brev nr. 628.

31. Optr. i *Samlede Skrifter*, III, 1900, s. 113ff, se især s. 117.

689

32. En ny sammenligning af Tom Kristensens *Hærværk* med Drachmanns roman ved udgiveren skal fremkomme i *Danske Studier* 2001.

For hjælpsomhed i forb. m. tilvejebringelse af noter og oplysninger til Efterskrift takkes bl.a. Dansk Folkemindesamling, Johnny Christensen, Sven-Aage Jørgensen, C.H.Koch, Klaus Neiiendam, Birgit Nielsen, John Pedersen og Vibeke Winge.